

Sprekend Humanisme

Uitwerking van het interview met:

Kees Cabout (1923-2008)

Datum : 1997

Lokatie : Onbekend

Onderwerp(en) : Het radioprogramma *Geestelijk Leven*, de rubriek *Woord van de Week*, samenwerking tussen VARA en Humanistisch Verbond, Humanistische Luisterkring, eigen zendtijd, uitnodigingsbeleid sprekers

Duur interview : 46.39 (min/sec)

Naam / functie interviewer(s) : Jan Loman

Kader/context : Interview naar aanleiding van het radioprogramma *Woord van de Week*.

Niveau van uitwerking : Indicatief (globaal. Tijd/onderwerp + kernzin(nen) en evt. opmerking)

Drager : Gedigitaliseerde opname van een geluidscassetteband WAV bestand 137A.

Datum uitwerking : 16-01-2017

Uitgewerkt door : Marieke Nap

Respondent : Kees Cabout (1923-2008)

x Kees Cabout werd in 1944 onderwijzer, na de HBS en de kweekschool. Hij was in 1946 een tijdje werkzaam op de redactie van *Het Vrije Volk* in Rotterdam; daarna was hij publieksorganisator bij de Rotterdamse Kunststichting.

X Cabout begint in 1947 bij de VARA. Hij is dan administratieve rechterhand van de directie, maar raakt al snel betrokken bij verschillende radioprogramma's. In 1954 wordt hij secretaris van het Instituut voor Arbeidersontwikkeling en verlaat de omroep.

x Toch houdt bij contact met de omroep en blijft betrokken bij onder meer de tv-quiz *Weet wel wat je waagt* en het cabaretprogramma *De kattebel* van Wim Ibo. Ook schrijft Cabout een radiodocumentaire in verband met een inzameling voor een nieuw natuurvriendenhuis.

x Cabout verhuist in 1959 naar Groningen en wordt directeur van de provinciale culturele raad. Hij organiseert er onder andere reizende tentoonstellingen.

x In 1966 gaat hij terug naar de omroepwereld en het Gooi. Hij wordt plaatsvervangend hoofd van een radioprogramma van de NRU, Nadat de NRU en NTS samen verdergaan als NOS blijft hij leidinggevende. Hij wordt in 1977 de opvolger van Herman Felderhof en blijft dit tot hij in 1985 met pensioen gaat.

x Na zijn pensionering komt hij in dienst van het Nederlands Omroepmuseum. Ook is hij een van de initiatiefnemers van *Aether*, een historisch kwartaalschrift van het museum. Hij is van 1985-1989 lid van de Radio-1-arbitragecommissie.

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
00 00	Het programma <i>Geestelijk Leven</i>	<p>Cabout was van 1947 tot 1954 werkzaam bij de VARA.</p> <p>Hij was betrokken bij <i>Woord van de Week</i>, lid van het hoofdbestuur en hield af en toe een spreekbeurt.</p> <p>Hij was kamergenoot van Garmt Stuiveling. <i>Geestelijk Leven</i> werd eerst uitgezonden onder de paraplu van de VARA, omdat het Humanistisch Verbond geen eigen zendtijd had.</p> <p>De rubriek was eerst niet specifiek voor het HV, maar kende ook socialistische of pacifistische sprekers.</p> <p>Tussen 1946 en 1948 is de samenwerking tussen VARA en HV geformaliseerd. Maar in het archief van de VARA is weinig te vinden over het HV. Daarna werd <i>Geestelijk Leven</i> toegespitst op het Verbond.</p>
10 15	Lezingen <i>Woord van de Week</i>	<p>Cabout heeft alle lezingen van <i>Woord van de Week</i> compleet.</p> <p>Een redactiecommissie hield zich bezig met het uitnodigingsbeleid rond de sprekers.</p> <p>Ook was er verschil in type lezingen: wervende teksten voor het HV of een tekst over een geestelijk onderwerp.</p> <p>Stuiveling was adviseur voor literaire programma's en 'eindredacteur' van de teksten die binnenkwamen.</p> <p>Vooraf Jaap van Praag verzorgde in het begin veel lezingen. Ook Jan Oudenbosch, Piet Spigt en Garmt Stuiveling droegen eraan bij.</p> <p>In 1946 werden de omroeporganisaties in ere hersteld. Het HV werd ook in dat jaar opgericht en het zou goed kunnen dat <i>Geestelijk Leven</i> pas in 1948 een zaak van het HV werd.</p>
17 00	Eigen zendtijd HV	<p>De VARA moest altijd uitleggen dat ze zendtijd beschikbaar stelde aan het HV, dat geen eigen zendtijd had, in tegenstelling tot kerkgenootschappen.</p>
18 50	Onderscheid vrijdenkers	<p>De humanisten wilden zich onderscheiden van de antikerkelijke vrijdenkers, niet alleen in <i>Geestelijk Leven</i>, maar in alle publiciteit.</p>

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		Ze wilden aangeven: wij zijn buiten-, maar niet anti-kerkelijk. We respecteren godsdienstig denken. Dat onderscheid is nu weggefallen.
23 30	Belang rubriek <i>Geestelijk Leven</i>	De lezingen waren deels op ledenwerving afgestemd. Het is echter nooit een massa-organisatie geworden, zoals men wel had gehoopt. Het programma was wel erg geliefd en het aantal abonnees varieerde van 2500 eind jaren '50 tot later 4500.
27 26	Humanistische Luisterkring	Men richtte de Humanistische Luisterkring op om de politiek te bewijzen dat eigen zendtijd gerechtvaardigd zou zijn vanwege de grote belangstelling voor het HV. Dat heeft contraproductief gewerkt: hun ledenaantal werd vergeleken met dat van de kerken.
29 30	Eigen zendtijd	Het HV had geen eigen omroeporganisatie. Volgens Van Praag vanwege de verzuiling, maar eigenlijk omdat het vereiste ledenaantal niet haalbaar was.
30 07	Luisteraars	Het aantal luisteraars lag rond de 200.000. Maar dat is moeilijk in te schatten, omdat er in het begin geen luisteronderzoeken plaatsvonden. De lezingen hebben wel gezorgd voor een geweldige naamsbekendheid van het Verbond
33 22	Nieuw omroepbestel	In 1966 is het overgangsbestel van de omroepen ingezet. Op grond van de nieuwe wetgeving is het gelukt om zendtijd te verwerven voor het HV.
36 14	Onderwerpen lezingen	Meestal was de uitgenodigde spreker vrij het onderwerp van zijn lezing zelf te bepalen. Bij markante gebeurtenissen stuurden het hoofdbestuur of de radiocommissie wel enigszins. Zo kreeg een lezing van Garmt Stuiveling over de verhouding tussen het HV en het koningshuis veel instemming. Maar verder werd men vrijgelaten in zijn keuze.
39 50	Lezingen Cabout	Als radioman heeft Cabout goed geleerd

Teller: minuut/sec	Index/onderwerp:	Opmerkingen:
		om pakkende teksten te schrijven. Hij was in totaal zo'n acht uur aan voorbereiding met een lezing bezig.
42 13	Censuur	De VARA had een vrij scherpe, interne censuur. Qua taalgebruik en ook inhoudelijk, bijvoorbeeld bij aanvallen op de roomse kerk of steun aan het communisme. Het HV had immers formeel afstand genomen van het communisme.
44 35 – 46 39	Kaartenbaksysteem	Er was een kaartenbaksysteem, waarschijnlijk om overzicht te houden over de onderwerpen die recent nog waren behandeld.